

Raporty wywiadowe

strzeleckie

~~44 52~~

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

48

30

13/9.))

Raport wywiadowczy

z oddziału Kom. Piłsudskiego.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

7/9 Z Kielc rano 6.00 przez Mniów, Rudę Maleniecką, Żarnów, Sulejów do Piotrkowa. Do Żarnowa nie spotkano nikogo. Za Żarnowem 2 strażników i 2 żołnierzy rosyjs., jadących furmanką w stronę Żarnowa. Przed Sulejowem patrol kozacki /może dragonów/ z 5 ludzi, jadący w stronę Żarnowa. Przed samym Piotrkowem 7/9 o 9.00 spotkano 2 strażników ros., którzy zrewidowali paszporty.

W Piotrkowie wojska nie było. Byli tylko poszczególni żołnierze z pp. 3, 50, 5, 7 i kozaków 2.

Dnia 8/9 wyruszamy przez Wolbórz, Tomaszów, Rawę do Skierniewic. 44

Między Woborzem a tomaszowem wszystkie mosty spalone przez Prusaków. Przemarsz artylerii z tego powodu niemożliwy. W Tomaszowie prócz strażników wojska nie było. Toż samo w Rawie i Skierniewicach. W Skierniewicach jeden z mieszkańców zaangażowany w robocie wywiadowczej, zdał sprawę ze swoich czynności. Dnia 1 września miała przechodzić przez Skierniewice dywizja piechoty i art., gdzie rozdzielona na 3 części wyruszyła jedna część do Rawy, druga do Łowicza, trzecia do Łodzi. Pod Łowiczem okopują się i koncentrują. Między 26 a 27 sierpnia gwardya rosyjska przeszła przez Skierniewice z Radomia do Warszawy. Między Skierniewicami a Warszawą rozstawione patrole przy mostach. Dnia 10/9 miało w nocy przejść 7 pociągów z wojskiem, ciągnących do Nowo Radomska. Wieści tej udzielił owemu obywatelowi urzędnik kolejowy. W razie sprawdzenia miał natychmiast zawiadomić o tem szefa biura wywiadowczego w Piotrkowie. Osobiście widziałem numery pułków 31 - 2 - 4 - 7. Wyjechałem ze Skierniewic 10-ta rano pociągiem przez Koluszki, Piotrków. Razem ze mną jechało dużo żołnierzy z pod Łomży, urlopowanych chwilowo. Numeru ich pułku nie widziałem, gdyż ubrania wojskowe zdjąć musieli. Pytać nie mogłem wskutek obecności szpiega, towarzyszącego mi. Opowiadali oni o 48 pułkach skoncentrowanych w Łomży z Sybiru, o nadciągają- 44 ✓ 49

44

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Notizen vom Titschdski. 13./9.)

7./9. in Tschikow kein Militär nur einzelne Soldaten
aus der Inf. Regter 3, 50, 5, 7, mit einigen Kopisten.

10./9. Nacht - 7 Züge mit Truppen gegen Nowo
Radomsk ~~aus~~

früher beweisende erzählten, dass bei Lomwa
48 Sibir. Regter Konzentration sind. mit diesen
einige Kopist von Part werm. aufzuweisen. -

45

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

45

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

45

50

cych stamtąd kilku korpusów wojska. Moskale sprowadzają też stamtąd konie i woły. Lokomotywa jechała w tyle pociągu, strażnicy pilnują toru. W Piotrkowie dzień i noc jeden pociąg stoi pod parą, oczekując na gubernatora, który śpi na dworcu. W Piotrkowie dowiedziałem się, że dnia 9/9¹⁰ przejechały przez Piotrków w kierunku Skarżyska 2 pociągi z pyroksyliną /fakt/, tegoż dnia otrzymano rozkaz zniszczenia wszystkich środków komunikacyjnych natychmiast, gdy depecha przyjdzie. Powiadali ludzie nadto, co nie jest osobiście stwierdzone, że w Nowo Radomsku jest na razie 12 tysięcy wojska, że się koncentrują w Pławnie. Dnia 10-go ~~ra~~ wiecz. wyjechałem do Kiel, gdzie spotkałem patrol dragonów. Miało być ich 20-tu. Widziałem 4-ch żołnierzy nr albo 27 albo 37.

Jeżeli chodzi o nastrój panujący w Piotrkowie i okolicy, to przedstawia się on zgoła opłakanie. Wskutek dzikiego postępowania Prusaków w Piotrkowie, Kaliszu, Częstochowie, prawie całe społeczeństwo nie chce słyszeć o legionie, łączącym się i współdziałającym z Niemcami. Rozmawiając z szeregiem ludzi zauważyłem, że ci nawet zaangażowani w naszej robocie, pragną klęski Austro-Niemiec, by całe nasze siły połączyły się z Rosją. Ta ludzi obietnicami, stąd usposobienie moskalofilskie, spotęgowane postępowaniem Prus.

W. J. Kozłowski

46

46

51